

การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม

The Critical Reading Ability Of Mathayomsuksa 2 Students With Learning Process Based On Cognitive Theory Of Bloom's Taxonomy

วิภาวดี นวลพัต (Wipawadee Nualpad) *

สมปัด ตัญตรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna, Ed.) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์ผ่าน 70/70 และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษา รัชมิงคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 26 คน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-experimental Research) แบบกลุ่มเดียว (One -Shot Case study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วัตรกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม จำนวน 8 แผน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ แบบประเมินผลงานนักเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.08 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็น ร้อยละ 80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านความรู้ที่ได้รับ และด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: การอ่านเชิงวิเคราะห์ แนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม

Keywords: Critical Reading, Bloom's Taxonomy

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were to study the outcome of critical reading ability in accordance to specified criterion 70/70 and to study the student' opinion of the students who have undergone the learning process based on cognitive theory of Bloom's Taxonomy. The target group of this study was 26 Mathayom Suksa 2/1 students who studied in the 2nd semester of 2011 academic year at Nam Phong Pattana Suksa Ratchamagkala Pisek school under Khon Kaen Provincial Secondary Education Office, Region 25. This research was Pre - Experimental Research Design by One - Shot Case study. The research instruments were 1) Lesson Plans that are 8 lesson plans based on Bloom's Cognitive learning process, 2) Refection Tools that are (1) students' task evaluation form and a test for critical reading ability with 30 items, (2) a set of questionnaire for students' opinion towards the Bloom's Cognitive learning taxonomy process, and the data analysis were means, percentage and standard deviation.

The research findings were as Follows:

1. The average score of students critical reading ability was 74.08 and the number of students who passing the criteria was 80.77 % which were higher than the specified criteria of 70/70
2. The students' opinions on learning activities based on Bloom's Taxonomy learning process were at high level. Considering each aspect in descending sequence, classroom climate, knowledge learned and learning activities respectively.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของชีวิตในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงหากผู้อ่านรู้จักเลือกอ่านรู้วิธีอ่าน ทั้งอ่านออก อ่านเป็น สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน สรุปความ วิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ การอ่านที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงจุดประสงค์ของผู้เขียนได้และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน คือการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านทั่วไป ต้องอาศัยกระบวนการคิด พินิจพิเคราะห์โดยสามารถแยกแยะให้เห็นถึงเจตนา อารมณ์ ทัศนคติ แก่นของเรื่อง ลักษณะหรือประเภทของงานเขียน จุดดึงดูดเด่นของเรื่องที่อ่านลักษณะการใช้ภาษา กลวิธีนำเสนอ (รัญจิตร แก้วจำปา, 2544) การอ่านเชิงวิเคราะห์จะช่วยฝึกให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิด สติปัญญา และมีความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน มีความ

รอบคอบต่อการตัดสินใจแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของยุคข้อมูลข่าวสาร ไร้พรมแดนตลอดจนนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2546)

สภาพการจัดการศึกษาของไทยปัจจุบันพบว่า สมรรถภาพด้านการอ่านของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังจะเห็นได้จาก รายงานผลการทดสอบ O-NET ของ สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (สทศ) ปี 2551-2553 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผลการสอบรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.33, 47.53 และ 49.44 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2553) จากสถิติดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านตลอด 3 ปี ไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาอื่น จากสภาพปัญหาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายด้านการจัดการศึกษาประจำปี 2554 กำหนดไว้เป็นจุดเน้นข้อที่ 1 คือยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดให้ทุกโรงเรียนมีกิจกรรมวิเคราะห์ผลการสอบ O-NET ในปีที่ผ่านมาและกำหนดเทคนิควิธีการ/แนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติจริงได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25, 2554)

การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2553 รายวิชาภาษาไทย โรงเรียนน้ำพองพัฒนาศึกษา รัชมังคลาภิเษก สารการอ่านนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.93 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากรายงานการนิเทศภายในครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนน้ำพองพัฒนาศึกษา รัชมังคลาภิเษก ปี 2553 พบว่า ครูขาดการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างจริงจัง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และที่สำคัญคือขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่าน และกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้แก่นักเรียน นอกจากนี้การประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) สมศ. ระบุว่า มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (โรงเรียนน้ำพองพัฒนาศึกษา รัชมังคลาภิเษก, 2554) ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนเป็นการเร่งด่วน

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ครูสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้

ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งครูจะใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความสามารถของผู้เรียน จากการศึกษาศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ของ Benjamin S. Bloom (1956 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2553) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ว่าเป็นจุดประสงค์ที่แสดงถึงลำดับขั้นการเรียนรู้ที่เกิดในสมอง ในการจัดการเรียนรู้นักเรียนไม่ควรจะมีแต่วัตถุประสงค์เบื้องต้นคือ ขั้นความรู้เท่านั้น แต่ควรประกอบด้วยวัตถุประสงค์พุทธิพิสัยทั้งหมด คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ ความสามารถในการวิเคราะห์ และการประเมินผลด้วย ต่อมาบลูมศึกษาของบลูม David Krathwohl และ Lorin Anderson (2001 อ้างถึงใน สมประสงค์ เสนารัตน์, 2554) ได้ปรับปรุงแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมซึ่งแบ่งเป็น 6 ระดับ คือ 1) จำ 2) เข้าใจ 3) ประยุกต์ใช้ 4) วิเคราะห์ 5) ประเมินค่า 6) สร้างสรรค์ และชี้ให้เห็นว่าขั้นการเรียนรู้ทางปัญญาสามารถทับซ้อนและเหลื่อมกันกันได้ จากการศึกษางานวิจัยของ ศิริพร เสาวลักษณ์ (2551) และงานวิจัยของวันทา สุขโสม (2551) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมมาใช้ในการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยประยุกต์ใช้เป็น 3 ชั้นได้แก่ ชั้นที่ 1 สืบค้นและสร้างความเข้าใจ ชั้นที่ 2 วิเคราะห์และประเมินค่า ชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้และสร้างสรรค์ ผู้วิจัยเชื่อว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่การอ่านขั้นสูงคือการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถใช้ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม กำหนดเกณฑ์การผ่าน 70/70

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ผู้อ่านสามารถสรุปใจความสำคัญ อธิบายรายละเอียดของเรื่อง แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ระบุข้อสังเกต ขวนเชื่อ ความสมเหตุสมผล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน บอกข้อคิด และนำความรู้ หรือข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานระหว่างเรียน และการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 70/70 ซึ่งมีความหมาย ดังนี้ 70 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินผลงานระหว่างเรียน และการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป 70 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

3. แนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม หมายถึง ระดับความสามารถทางสติปัญญา ซึ่ง เดวิด แครทวอลล์ (David Krathwohl) และ โลริน แอนเดอร์สัน (Lorin Anderson) ได้ปรับปรุงแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ 1) จำ 2) เข้าใจ 3) ประยุกต์ใช้ 4) วิเคราะห์ 5) ประเมินค่า และ 6) สร้างสรรค์

. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้

ที่ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งมี 3 ชั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 สำรวจและสร้างความเข้าใจ : นักเรียนฝึกทักษะอ่านเรื่อง แล้วทำความเข้าใจด้วยการระบุตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ บอกความหมายของคำ ข้อความอธิบายรายละเอียด และสรุปใจความสำคัญ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และประเมินค่า : นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุข้อสังเกต ขวนเชื่อ ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง ประโยชน์หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน โดยอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่ม สรุปคำตอบนำเสนอผลงาน และวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้และสร้างสรรค์ : นักเรียนนำความรู้หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานตามสถานการณ์ที่กำหนด

5. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดรายการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านความรู้ที่ได้รับ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษา รัชมิ่งคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 26 คน

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre - Experimental Research) แบบกลุ่มเดียว (One - short case study) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และความคิดเห็นของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในวัตรกรรม กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัย ของบลูม โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเชิง เนื้อหา และความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ประกอบด้วย

1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ แบบประเมินผลงานนักเรียน และ แบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ ทั้งฉบับ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.90

2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนซึ่งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ

เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชุมนิเทศนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครู นักเรียน ตลอดจนวิธีวัดและประเมินผล

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ระหว่างวันที่ 27 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2555 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในวัตรกรรม จำนวน 8 แผน

3. ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ครบทุกแผน โดยใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบจำนวน 30 ข้อ

4. นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นำคะแนนที่ได้จากการตรวจผลงานรายบุคคลและคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ นำคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย แปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียว (One - short case study) ผลการวิจัยสรุป ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ 74.08/80.77 แสดงว่า นักเรียนได้คะแนนจากการประเมินผลงาน และการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 74.08 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.08 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็น ร้อยละ 80.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70 ทั้งนี้เป็นเพราะ

1) นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้ โดยเริ่มฝึกจากการอ่านในระดับพื้นฐานก่อน คือ อ่านเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง นักเรียนได้เรียนรู้โดยการตั้งและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้วสรุปใจความสำคัญ เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องแล้วจึงฝึกทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้นคือระดับการแปลความตีความ จากนั้นเชื่อมโยงความรู้ความคิดสู่การประยุกต์ใช้โดยสร้างสรรค์ผลงานตามสถานการณ์ที่กำหนด ผลงานที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนได้แสดงออกทั้งด้านความรู้ และด้านศิลปะความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539) ได้กล่าวถึง การนำหลักการของบลูมมาประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนคิดจากขั้นต้นก่อนจึงฝึกคิดขั้นสูงต่อไป

2) นักเรียนได้ตรวจสอบการทำงานของตนเอง ด้วยการรับทราบผลการประเมินอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีการวัดประเมินผลทั้งงานกลุ่ม และรายบุคคลโดยใช้ Scoring Rubric ซึ่งกำหนดประเด็นที่ต้องการวัด และระดับคุณภาพไว้อย่างชัดเจน นักเรียนได้รับทราบเกณฑ์การประเมินโดยครูแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทำให้วางแผนในการทำงานได้อย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ นอกจากนี้ครูยังประเมินผลได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม ทำให้นักเรียนทราบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง สามารถนำข้อบกพร่องไปใช้ในการปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จากผลวิจัยที่ปรากฏ นักเรียนมีคะแนนผลงานเฉลี่ยร้อยละ 75.34 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 92.31 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ที่ 70/70

3) นักเรียนได้นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำผลงานอย่างสร้างสรรค์ เช่น ออกแบบโฆษณาสินค้าในท้องถิ่น จัดทำคู่มือขับขี่ปลอดภัย ออกแบบรายการอาหารที่ทำจากไข่ แต่งนิทานตามจินตนาการ ผลงานที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีการเชื่อมโยงความรู้จากบทอ่านสู่การออกแบบชิ้นงานโดยอาศัยการขยายความคิดและประสบการณ์ของตนเอง ผลงานที่ปรากฏเป็นเรื่องใกล้ตัว สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจเรื่องราวอย่างลึกซึ้ง เห็นประโยชน์และคุณค่าของบทอ่านอย่างแท้จริง ความรู้ที่ได้จึงคงทนและจดจำได้ยาวนาน

จะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้นได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของบลูม ที่กล่าวถึงความสามารถในการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามระดับขั้นสติปัญญาจากระดับง่ายไปยาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร เสาวลักษณ์ (2551) และงานวิจัยของวันทา สุขโสม (2551) ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ

1) นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตัวครูและต่อการเรียน เพราะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึง จากครูผู้สอน เมื่อนักเรียนพบปัญหาก็จะได้รับความช่วยเหลือ ชี้แนะ จนสามารถทำให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ในทางตรงกันข้าม เมื่อนักเรียนปฏิบัติงานได้ผลดีมีคะแนนยอดเยี่ยม ก็จะได้รับยกย่องชมเชย ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ อัลล์ (1884 – 1952 อ้างถึงใน ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) ที่กล่าวว่า การเสริมแรงทางบวกผู้เรียนจะพึงพอใจ เมื่อผลการเรียนนั้นได้ผลดีมีรางวัล สิ่งของหรือคำชมเชย ยกย่องสรรเสริญ คำพูดที่ให้กำลังใจทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

2) นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานกับการเรียน เนื่องจากมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้เกิดความรู้อย่างหลากหลาย และได้ร่วมกันตัดสินใจทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคำตอบ ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการ

ทำงาน เกิดความรักและสามัคคีในหมู่คณะ สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ที่มีความสุขว่า เป็นการจัดบรรยากาศที่เป็นอิสระ ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน

ผลการวิจัยครั้งนี้นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรสร ชายฮวด (2553) และงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ กองพิลา (2553) ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นและพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1) ครูผู้สอนควรตรวจสอบความรู้ และทักษะพื้นฐานของนักเรียนก่อน เพื่อช่วยให้สามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะและความสามารถ

2) ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมในระดับต่าง ๆ ให้เข้าใจ

อย่างชัดเจน และควรมีทักษะการตั้งคำถามให้มีลักษณะช่วยๆ ทำหาย น่าสนใจถ้าหากประเด็นคำถามไม่ชัดเจน อาจทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

3) ครูควรหมั่นตรวจสอบคำตอบและชี้แนะนักเรียน เพราะในขั้นการวิเคราะห์และประเมินคำตอบเป็นได้อย่างหลากหลายนักเรียนอาจมีความเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูควรชี้แนะให้นักเรียนรู้จักการใช้เหตุผลประกอบการพิจารณาตัดสินใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ผลงานของนักเรียนที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นเด่นชัดด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงควรนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมไปใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนสร้างสรรค์

2) ควรมีการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของบลูมไปใช้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ หรือใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ไกรสร ชายฮวด. (2553). **การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จุฬาลักษณ์ กองพิลา. (2553). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ CIRC**.

การศึกษาค้นคว้าปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รัฐจิตร แก้วจำปา. (2544). ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

โรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษา รัชชังคลาภิเชก. (2554). รายงานการนิเทศการเรียนรู้การสอนปีการศึกษา 2553.
ขอนแก่น: โรงเรียน.

วันทา สุขโสม. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้คำถามตามแนวคิด
ของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ศิริพร เสาวลักษณ์. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูมเพื่อพัฒนาความสามารถใน
การคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช โดยใช้ินทาน
เป็นสื่อ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. (2553). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน
(O-NET) ปีการศึกษา 2553. ค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.niets.or.th/>

สมประสงค์ เสนารัตน์. (2554). กระบวนการทางการศึกษาและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย.
ค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2554, จาก <http://cdn.learners.in.th/assets/media/file>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (2554). การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(O- NET) ปีการศึกษา 2554. ขอนแก่น: [ม.ป.พ.].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แผนปฏิบัติราชการ ปี พ.ศ. 2554. ค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2554,
จาก <https://sites.google.com>

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.